

Eloisan tekemä omavastuutaksojen korotus koskien vammaispalvelun kuljetuspalvelukyytejä Itä-Savossa, entisellä Sosterin alueella.

VANEU 09.10.2023 § 15
527/00.01.03.00/2023

Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisan Itä-Savon vpl-kyytien nykyinen omavastuutaksajärjestelmä on rakennettu könttänä koskemaan koko Itä-Savon aluetta, myös Enonkoskea. Näin ollen asia koskee olennaisella tavalla myös Enonkosken kunnassa asuvia vpl-kyyti asiakkaita: muutokset joita kilometrirajoihin tai taksoihin itsessään tehdään, vaikuttavat kaikkiin enonkoskelaisiin vpl-kyyti asiakkaisiin.

Asian tausta

Itä-Savon sairaanhoitopiiri Sosteri korotti perusteetta vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalveluiden omavastuutaksoja syksyllä 2018. Taksojen korotus astui voimaan helmikuussa 2019 sen myötä kun kuljetuspalvelujärjestelmä uusittiin. Asiasta tehtiin kantelu aviin kesäkuussa 2019. Avi antoi ratkaisunsa asiasta lokakuussa 2020, ja päätti asiakasmaksulain mukaisesti että vpl-kyydeistä saa veloittaa korkeintaan paikallisliikenteen lipun hinnan suuruisen hinnan. Avin päätöksen taustalla oli Korkeimman hallinto-oikeuden tekemä päätös Kotkan seudun omavastuutaksoista keväällä 2020, jossa KHO totesi samaa: asiakasmaksulaki säätelee vpl-kyytien omavastuutaksoja. Näin ollen sosiaaliviranomainen ei voi tuosta noin vain korottaa kyseisiä taksoja, mikäli paikallisliikenteen taksat eivät ole nousseet. Taksoja pitää tarvittaessa myös laskea, tai taksajärjestelmää muuttaa, mikäli seutukunnan paikallisliikenteen taksajärjestelmä muuttuu.

Nykyhetki

Savonlinnan kaupungin paikallisliikenteen taksat eivät ole nousseet vaan ne ovat laskeneet. Eli paikallisliikenteen bussilipun hinta on laskenut kolmeen euroon (3). Tämä tarkoittaa sitä, että kaikilla Savonlinnan kaupungin alueella asioivilta vpl-kyytiläisiltä saa ja voi periä vpl-kyydeistä omavastuuta vain kolme euroa (3) euroa.

Eloisan 26.9.2023 tekemän Itä-Savon aluetta koskevan taksamuutoksen myötä Savonlinnan kaupungin alueen taksat ovat nousseet siten, että muutoksen jälkeen vpl-kyytien omavastuutaksat ylittävät julkisen liikenteen taksan hinnan. Eli nyt vpl-kyytiläiset joutuvat maksamaan liikaa omavastuuta. Ottaen huomioon sen, että käytännössä Savonlinnan alueen linja-auto liikenteen lippujen hinta on laskenut vuoden 2020 jälkeen kolmeen (3) euroon.

Lisäksi Eloisa on toiminut asiassa siten, että asiakkaille ei ole lähetetty uutta taksataulukkoa tiedoksi. Taksataulukkoa ei ole myöskään julkaistu Eloisan viestinnässä Facebook-sivuilla, asiakkaille tiedoksi. Näin ollen asiakkaat eivät tällä hetkellä tiedä, mitä vpl-kyydit maksavat.

Lisäksi on käynyt ilmi, että Kerimäki-Savonlinna-Kerimäki paikallisliikenteessä on siirrytty kilometripohjaisesta taksasta kiinteään tasataksaan. Lipun hinta yhteen suuntaa maksaa viisi (5) euroa. Asiakasmaksulain mukaan tämä tarkoittaa sitä, että entisen Kerimäen alueella asuvilta ei saa periä vpl-kyydeistä enempää omavastuuta kuin viisi (5) euroa per suunta.

Liitteenä lausuntoluonnos.

Kokouksessa puhuttua:

Asia on edennyt kokouksen valmistelun aikana ja on vireillä niin, että 3,30 euroa muuttuu tasan kolmeksi (3) euroksi. Tästä menee tieto kaikille vpl-kyytejä käyttäville ja taksiautoilijoille. Uusi taulukko on lisäksi tulossa kaikille asiakkaille jakeluna.

Edelleen on kuitenkin ongelmana Itä-Savon alueiden eriarvoisuus, sillä osassa paikoissa on käytössä tasataksa ja osassa kilometrihin perustuva taksa. Se eriarvoistaa ihmisiä sekä on lisäksi sekavaa. Tästä syystä neuvosto päättää tehdä lausunnon Eloisan vammaisneuvostolle, jossa ehdottaa, että koko Eloisan alueella siirrytään käyttämään vyöhykejärjestelmää, jota Aluehallintovirastokin on suosittanut. Vyöhykejärjestelmä mahdollistaisi myös tasataksojen käytön.

Maria Loikkanen tekee ajantasaisen luonnoksen lausunnosta ja lähettää sen sähköpostilla hyväksyttäväksi kaikille neuvoston jäsenille. Hyväksymisen jälkeen, neuvoston sihteeri Pinja välittää tämän lausunnon hyvinvointialue Eloisan vammaisneuvoston sihteerille, Sirpa Kinnuselle.

Esittelijä	Puheenjohtaja
Päätösehdotus	Tehdään lausunto
Päätös	Tehdään lausunto.